

# Nejméně úrazů při autonehodě utrpí děti ve Švédsku, nejde přitom o žádné tajemství

6.10.2023 - Markéta Novotná | PROTEXT

**Švédským přístupem ke zvyšování dětské bezpečnosti na cestách by se měli inspirovat i Češi.**

Zatímco ve Švédsku jsou děti zvyklé jezdit v autosedačce, která je umístěna proti směru jízdy, klidně do věku pěti let, u nás je podobných případů o poznání méně. Pozitiva spojená s cestováním v protisměru podtrhují také statistiky. Ty ukazují, že v letech 1992 - 2011 došlo ve Švédsku jen k 15 smrtelným úrazům dětí do čtyř let, které byly umístěny v protisměrných autosedačkách. Dvě tragické události byly způsobeny požárem, jedna utonutím a ostatní při čelních srážkách, například s kamiony. Švédský výzkum nehod prokázal, že dětské autosedačky umístěné proti směru jízdy snižují počet vážných zranění o 92 %, zatímco autosedačky umístěné po směru jízdy snižují počet zranění pouze o 60 %.

## Dělení podle velikosti

V České republice je platný zákon, který stanoví, že při přepravě dětí, které jsou menší než 150 cm nebo váží méně než 36 kg, je povinné používat autosedačku. Autosedačky se dělí podle nové normy ECE R129 do různých kategorií a výběr správné autosedačky závisí v dnešní době zejména na výšce dítěte. Pro nejmenší miminka se používají novorozenecké autosedačky známé také jako „vajíčka“, která musí být vždy umístěna v pozici proti směru jízdy. Zde je důležitá deaktivace airbagu v případě umístění na sedadle spolujezdce.

Jakmile dítě z vajíčka odroste, je čas na novou autosedačku. Povinnost převážet dítě v pozici proti směru jízdy je výše zmíněnou normou daná do 15 měsíců, je však třeba si uvědomit, že malé děti mají v poměru k jejich tělu velkou hlavu a krátký, nezpevněný krk – hlava, krk a břicho jsou také nejzranitelnějšími částmi těla. Při čelním nárazu rychlostí 50 km/h má dětská hlavička, která v 6 měsících váží již zhruba 2 kg, tíhu 56 kg. Při použití autosedačky nasměrované vpřed jsou pásy schopny zadržet ramena a tělo dítěte, ale hlava je vystavena velkému nebezpečí. Malý dětský krk není schopen unést váhu hlavičky, což může vést k vážným zraněním, jejichž následky se mohou projevit i za několik let.

## Nová cesta vpřed

Pokud dítě nemá s cestováním proti směru jízdy problém například kvůli nevolnosti, je víc než rozumné ho v protisměru nechat i po uplynutí zákonem předepsaných 15 měsíců. Klidně až do výšky 125 cm, což odpovídá zhruba věku až pěti let. Námitky, že je malý pasažér stísněný a nemá dostatečný prostor pro nohy nejsou tak docela relevantní. Pro děti je sezení s pokrčenýma nohama přirozené a běžně jim v protisměrných autosedačkách tento způsob cestování nevadí. Na trhu je však také nová alternativa k cestování proti směru jízdy, kterou je autosedačka s airbagem od Cybex umožňující bezpečné cestování čelem dopředu. Prominentní výrobce autosedaček uvádí, že díky integrované technologii airbagů poskytuje autosedačka Anoris T i-Size instalovaná do vozu po směru jízdy přibližně o 50 % více ochrany než běžné autosedačky instalované po směru jízdy. Navíc v porovnání s otočnými autosedačkami instalovanými do vozu proti směru jízdy vyniká lepšími bezpečnostními vlastnostmi v rámci aktivní i pasivní ochrany.

## Podsedák není ochranný prvek

Autosedačku potřebují také starší děti, a to až do výšky 150 cm. Zde je vhodné vybírat takové modely, které jsou vedle podsedáku zároveň opatřeny vysokou zádivou opěrkou s ochranou krční páteře a hlavy. *„Samotné podsedáky dítě neochrání. Jedinou jejich výhodou je, že dítě vyzvednou do potřebné polohy, ve které je bezpečnostní pás vedený správně přes klíční kost, nikoliv pod krkem,“* vysvětluje **Markéta Novotná z Týmu silniční bezpečnosti**. Dodává také, že pokud není podsedák přichycený k systému ISOFIX, je zde nebezpečí, že v případě autonehody pod dítětem podjede a ve své funkci tak selže. Aby bylo dítě co nejvíce chráněné, měli by se rodiče zaměřit na tzv. „celosedačky“, které chrání ramena i hlavu. Právě tyto autosedačky jsou také ve většině případů vybaveny prvky, které absorbují energii i v případě bočního nárazu.

## **Nepodceňujte oblečení**

Ani sebevíce kvalitní autosedačka nesplní svou funkci, pokud je v ní dítě chybně připoutáno. U novorozenců a batolat zajišťuje bezpečnost integrovaný pás, autosedačky pro větší děti již počítají s použitím tříbodového pásu vozidla. Důležité je, aby byly v každém případě pásy správně dotažené – to poznáme tak, že je mezi nimi prostor maximálně na dva prsty dítěte. Jakákoliv větší vůle pásů může mít v případě autonehody fatální následky. Právě proto je třeba dbát také na správné oblečení. Tlusté mikiny, kombinézy či péřové bundy často způsobují nedokonalé dotažení bezpečnostních pásů a představují pro dítě vysoké riziko. *„Záběry z crash testů ukazují dětskou figurínu, která při nedostatečném dotažení pásů vylétne při nárazu v padesátikilometrové rychlosti z pásů i bundy. Důvodem je vzduchová mezera mezi tělem a svrchním oblečením,“* varuje **Markéta Novotná**.

Nejen na bezpečnost dětí při cestování v automobilech upozorňuje Tým silniční bezpečnosti v rámci projektu Markétina dopravní výchova, který je financován z fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů a podporován řadou partnerů jako Platforma VIZE 0, z.ú., Liberecký kraj, ŠKODA AUTO a.s., Skupina Sev.en nebo CYBEX. Více o projektu, jeho výstupy, materiály a další naleznete na [www.dopravnivychova.cz](http://www.dopravnivychova.cz).

## **Bližší informace podá:**

Ngr. Markéta Novotná

Metodik dopravní výchovy

E- [marketa.novotna@tymbezpecnosti.cz](mailto:marketa.novotna@tymbezpecnosti.cz)

ČTK ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese <https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/nejmene-urazu-pri-autonehode-utrpi-deti-ve-svedsku-nejde-pritom-o-zadne-tajemstvi/2422629>